

İncəsənət və mədəniyyət problemləri

Beynəlxalq Elmi Jurnal Vol. 17 № 1

Problems of Arts and Culture

International scientific journal

Проблемы искусства и культуры

Международный научный журнал

ISSN 2310-5399 print

ISSN 2957-7233 online

Baş redaktor: ƏRTEĞİN SALAMZADƏ, AMEA-nın müxbir üzvü (Azərbaycan)
Baş redaktorun müavini: GÜLNARA ABDRASİLOVA, memarlıq doktoru, professor (Qazaxıstan)
Məsul katib: RAMİL QULİYEV, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru (Azərbaycan)

Redaksiya heyətinin üzvləri:

ZEMFİRA SƏFƏROVA – AMEA-nın həqiqi üzvü (Azərbaycan)
RƏNA MƏMMƏDOVA – AMEA-nın müxbir üzvü (Azərbaycan)
RƏNA ABDULLAYEVA – sənətşünaslıq doktoru, professor (Azərbaycan)
SEVİL FƏRHADOVA – sənətşünaslıq doktoru (Azərbaycan)
RAYİHƏ ƏMƏNZADƏ – memarlıq doktoru, professor (Azərbaycan)
YEVGENİY KONONENKO – sənətşünaslıq doktoru, professor (Rusiya)
KAMOLA AKİLOVA – sənətşünaslıq doktoru, professor (Özbəkistan)
AHMET AYTAÇ – fəlsəfə doktoru, dosent (Türkiyə)
VİDADİ QAFAROV – sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent (Azərbaycan)

Editor-in-chief: ARTEGIN SALAMZADE, corresponding member of ANAS (Azerbaijan)
Deputy editor: GULNARA ABDRASSILOVA, Prof., Dr. (Kazakhstan)
Executive secretary: RAMIL GULIYEV Ph.D. (Azerbaijan)

Members to editorial board:

ZEMFIRA SAFAROVA – academician of ANAS (Azerbaijan)
RANA MAMMADOVA – corresponding-member of ANAS (Azerbaijan)
RANA ABDULLAYEVA – Prof., Dr. (Azerbaijan)
SEVIL FARHADOVA – Prof., Dr. (Azerbaijan)
RAYİHA AMANZADE – Prof., Dr. (Azerbaijan)
EVGENII KONONENKO – Prof., Dr. (Russia)
KAMOLA AKILOVA – Prof., Dr. (Uzbekistan)
AHMET AYTACH – Ass. Prof., Ph.D. (Turkey)
VIDADI GAFAROV – Ass. Prof., Ph.D. (Azerbaijan)

Главный редактор: ƏRТЕГІН САЛАМЗАДЕ, член-корреспондент НАНА (Азербайджан)
Зам. главного редактора: ГҮЛЬНАРА АБДРАСИЛОВА, доктор архитектуры, профессор (Казахстан)
Ответственный секретарь: РАМИЛЬ ГУЛИЕВ, доктор философии по искусствоведению (Азербайджан)

Члены редакционной коллегии:

ZEMFIRA САФАРОВА – академик НАНА (Азербайджан)
РЕНА МАМЕДОВА – член-корреспондент НАНА (Азербайджан)
РЕНА АБДУЛЛАЕВА – доктор искусствоведения, профессор (Азербайджан)
СЕВИЛЬ ФАРХАДОВА – доктор искусствоведения (Азербайджан)
РАЙХА АМЕНЗАДЕ – доктор архитектуры, профессор (Азербайджан)
ЕВГЕНИЙ КОНОНЕНКО – доктор искусствоведения, профессор (Россия)
КАМОЛА АКИЛОВА – доктор искусствоведения (Узбекистан)
АХМЕТ АЙТАЧ – кандидат искусствоведения, доцент (Турция)
ВИДАДИ ГАФАРОВ – кандидат искусствоведения, доцент (Азербайджан)

Jurnal Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Mətbu nəşrlərin reyestrinə daxil edilmişdir.
N 3756. 07.06.2013-cü il.

Redaksiyanın ünvanı: Bakı, AZ 1143.
H.Cavid prospekti, 115
Tel.: +99412/539 35 39
E-mail:mii_inter@yahoo.com
www.pac.az

UOT 75

Emil Ağayev

*Azerbaijan State Pedagogical College under the Azerbaijan
State Pedagogical University
(Azerbaijan)*

emilaghayev93@mail.ru

**TRIPTYCH “DEDICATION TO AGDAM”
IN THE WORKS OF ARIF HUSEYNOV
(IN THE CONTEXT OF ICONOGRAPHIC ANALYSIS)**

Abstract. Azerbaijani art reflects the processes occurring at all stages of history. On September 27, 2020, the Azerbaijani army fought to protect its territorial integrity as a result of Armenia’s violation of the ceasefire again. The Azerbaijani army, who showed heroism for 44 days, won victory by raising our tricolor flag in our cultural capital Shusha on November 8. Agdam, which was occupied by the Armenian army on July 23, 1993, was returned without a war according to the agreement signed between Azerbaijan, Russia and Armenia on November 20, 2020. The theme of Victory is a leitmotif in the works of outstanding artists of Azerbaijani fine art. In this article, the triptych “Dedication to Agdam” created by Arif Huseynov is analyzed in the context of art criticism.

Key words: Azerbaijan, victory, Karabakh, Agdam, Arif Huseynov.

Introduction. Azerbaijani art reflects the processes occurring at all stages of history. The Karabakh tragedy that befell our people in the 90s was lived in our art for 30 years. On September 27, 2020, the Azerbaijani army fought to protect its territorial integrity as a result of Armenia’s violation of the ceasefire again. The Azerbaijani army, who showed heroism for 44 days, won victory by raising our tricolor flag in our cultural capital Shusha on November 8. The historical success achieved was the realization of a long-awaited dream of artists working in the field of art. The theme of Victory is a leitmotif in the works of outstanding artists of Azerbaijani

---

fine art. The image they create in the compositions is emphasized through more effective colors, lines, and plasticity. People's artist Arif Huseynov is one of the artists who is always distinguished by his patriotic stance. In his work, the series "Garabagname", "Prominent artists of Shusha" occupy an important position in terms of presenting historical and aesthetic views in a complete form.

The interpretation of the main material. Agdam, which was occupied by the Armenian army on July 23, 1993, was returned without a war according to the agreement signed between Azerbaijan, Russia and Armenia on November 10, 2020. [3]. The city of Agdam was destroyed within 30 years and lost its greatness. In the works of Arif Huseynov, we can see the image of the city called "Hiroshima of the Caucasus" with an impressive color gamut.

The "Dedication to Agdam" triptych was presented in front of the remains of the destroyed Drama Theater of the city, which was liberated from occupation in 2021. The main idea is the struggle between good and evil forces, the disasters that befell our historical land evoke a sense of sadness in every citizen of Azerbaijan. Each part of the triptych is history. The sequence of the artist's position exposes the inhuman face of Armenia, which tries to erase our cultural and historical heritage. People's artist based on historical facts in triptych, executed in 2021 on canvas, acrylic technique.

In the right part of the triptych, the symbolic Shahbulag fortress of Agdam was depicted. According to historians, Panahali Khan, the founder of the Karabakh Khanate, built a castle complex, stone and lime mosques, houses, and a bazaar near the spring known as "Shahbulag" 10 kilometers from the city of Aghdam. The castle got its name from the name of the gurgling spring. The monument, better known as Shahbulag in scientific literature, was the interior of a large palace complex. Shahbulag Castle is one of the simple examples of the military architecture of the Azerbaijani Khanate period. Shahbulag buildings had an impact on the architecture of the Karabakh Khanate, especially the city of Shusha, which was its capital. The fairy-tale characteristic of the artist's work brings a new breath to the work. The image of Panahali Khan and his warriors on the moon is the image of the freedom of their souls [4].

**Fig. 1. A. Huseynov. “Dedication to Agdam” triptych.
“Shahbulag Castle” (2021) (canvas, acrylic, 60x90 cm).**

In the central part, the destruction of the Agdam theater, characters playing “Leyli and Majnun”, “Othello” and “Don Quixote” are killed by evil forces on the stage. Black forces destroyed the famous drama theater after occupying Agdam, Armenia. A ruined theater was presented in the background.

Fig. 2. A. Huseynov. “Dedication to Agdam” triptych. “Destruction of Agdam Theater” (2021) (canvas, acrylic, 120x90 cm).

The depiction of Agdam Juma Mosque in the triptych is the preservation and restoration of Islamic religious traditions in the liberated city. When it became an important trade center in the region, one of the examples of the 19th century religious architecture of Karabakh was built in the city. In 1868-1870, this monument, which is a Juma mosque in Aghdam, was erected by the architect Karbalayi Safikhan Karabagi, the leading artist of Karabakh architecture. The architect continued the tradition of Juma mosques with double minarets, widespread in medieval Azerbaijani architecture, and created the image of a mosque in Agdam mosque in accordance with the requirements of his time and the architectural and construction experience of Karabakh. Arif Huseynov’s composition presented the image of the martyrs who saved the destroyed mosque with their own hands to the sound of the call to prayer.

Fig. 3. A. Huseynov. “Dedication to Agdam” triptych. “Agdam. Juma Mosque” (2021)
(canvas, acrylic, 60x90 cm).

Conclusion. The main results of the article “Dedication to Agdam” triptych (in the context of iconographic analysis) by Arif Huseynov are as follows:

- “Dedication to Agdam” triptych was analyzed in the context of art studies.

– In the analysis of the work, the historicity of the iconographic analysis method and the image principles of fine art were used.

“Dedication to Agdam” triptych occupies an important place in modern Azerbaijani fine art.

After the liberation of Karabakh from occupation, it will be reconstructed and become an example for the countries of the world...

REFERENCES:

1. Ağayev E. Xalq rəssamı Arif Hüseynov yaradıcılığında Qarabağ memarlığı// II beynəlxalq elm və texnologiya konfransı. – Bakı, 26-27 noyabr 2021. – s. 3-5.
2. Əliyev Z. Qarabağnamə - tarixin səhifələri. // Mədəniyyət, № 3, 2019. – s. 7.
3. https://az.wikipedia.org/wiki/%C5%9Eahbulaq_qalas%C4%B1
4. <https://az.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fdam>

Emil Ağayev (Azərbaycan)

ARIF HÜSEYNOV YARADICILIĞINDA “AĞDAMA İTHAF” TRİPTİXİ (İKONOQRAFİK TƏHLİL KONTEKSTİNDƏ)

Azərbaycan incəsənəti tarixin bütün mərhələlərində baş verən prosesləri özündə əks etdirir. 2020-ci il 27 sentyabr tarixində Azərbaycan ordusu ermənistanın növbəti dəfə atəşkəsi pozması nəticəsində öz ərazi bütövlüyünü qorumaq üçün mübarizəyə qalxdı. 44 gün ərzində qəhrəmanlıq göstərən Azərbaycan ordusu 8 noyabrda mədəniyyət paytaxtımız Şuşada üçrəngli bayrağımızı ucaldaraq Zəfər qazandı. 23 iyul 1993-cü ildə ermənistandan ordusu tərəfindən işğal edilən Ağdam, 2020-ci il 20 noyabr tarixində Azərbaycan, Rusiya və ermənistandan arasında bağlanan müqaviləyə əsasən müharibəsiz geri qaytarılır. Azərbaycan təsviri sənətinin görkəmli rəssamlarının yaradıcılığında Zəfər mövzusu leytmotiv təşkil edir. Bu məqalədə Arif Hüseynov yaradıcılığında “Ağdama ithaf” triptixi sənətşünaslıq kontekstində təhlil edilmişdir.

Açar sözlər: Azərbaycan, Zəfər, Qarabağ, Ağdam, Arif Hüseynov.

Эмиль Агаев (Азербайджан)

**ТРИПТИХ “ПОСВЯЩЕНИЕ АГДАМУ” АРИФА ГУСЕЙНОВА
(В КОНТЕКСТЕ ИКОНОГРАФИЧЕСКОГО АНАЛИЗА)**

Азербайджанское искусство отражает процессы, происходящие на всех этапах истории. 27 сентября 2020 года азербайджанская армия вступила в бои по защите своей территориальной целостности в результате очередного нарушения Арменией режима прекращения огня. Азербайджанская армия, проявлявшая героизм в течение 44 дней, одержала победу, подняв 8 ноября в культурной столице страны Шуше наш трехцветный флаг. Агдам, оккупированный армянской армией 23 июля 1993 года, был возвращен без войны согласно договору, подписанному между Азербайджаном, Россией и Арменией 10 ноября 2020 года. Тема Победы является лейтмотивом в творчестве выдающихся художников азербайджанского изобразительного искусства. В данной статье триптих Арифа Гусейнова «Посвящение Агдаму» анализируется в контексте иконографических проблем.

Ключевые слова: Азербайджан, Победа, Карабах, Агдам, Ариф Гусейнов.

MÜNDƏRİCAT

Kononenko Yevgeniy (Rusiya)	3
Yeni Kazan məscidinin müsabiqə layihələri: obraz axtarışlarının dairəsi	
Zeynalov Xəzər (Azərbaycan)	15
XX əsrin 20-ci illərində Bakıda işləmiş heykəltəraşlar	
Quliyev Ramil (Azərbaycan)	23
Xaricdə yaşayan Azərbaycan rəssamların yaradıcılığında “Zəfər” mövzusu	
Ağayev Emil (Azərbaycan)	32
Arif Hüseynov yaradıcılığında “Ağdama ithaf” triptixi	
Salamzadə Ərtegin, Abdullayeva Rəna (Azərbaycan)	39
Polşa və Azərbaycan incəsənətinin qarşılıqlı əlaqələri	
Sarabskaya Rəna (Azərbaycan)	47
XX əsrin əvvəllərində Bakının teatr həyatı tarixindən	
Vəzirova Gülarə (Azərbaycan)	56
Şərq yoxsa Qərb? Azərbaycan musiqi mədəniyyətində Şərqlə Qərbin inteqrasiyası yolları	
Bayramova Xumar (Azərbaycan)	67
Üzeyir Hacıbəylinin xor üçün əsərləri	
Qalimjanova Asiya, Qlaudinova Mehribanu, Qoryaçev Aleksandr (Qazaxıstan)	75
Butaktı-1 arxeoloji kompleksinin tunc və erkən dəmir dövrü yaşayış məskəninin rekonstruksiyası	
Qasımov Kamran (Azərbaycan)	83
Qazaxıstan kinematoqrafında postmodernizm ənənələri	
Kazımi Gülçin (Azərbaycan)	93
Ünsiyyət prosesində milli özünüdərkətmə və informasiya mübadiləsinin rolu	
Məhişov Siyavuş (Azərbaycan)	101
Mədəni turizmdə ətraf mühitin və təbii irsin qorunması problemləri	

CONTENCE

Kononenko Evgenii (Russia)	3
Competition projects of new mosque of Kazan: a range of image searches	
Zeynalov Khazar (Azerbaijan)	15
Sculptors who worked in Baku in the 20s of the 20 th century	
Guliyev Ramil (Azerbaijan)	23
The theme of Victory in the work of Azerbaijani artists living abroad	
Aghayev Emil (Azerbaijan)	32
Triptych “Dedication to Aghdam” in the works of Arif Huseynov	
Salamzade Artegin, Abdullayeva Rana (Azerbaijan)	39
Intercommunications of the art of Poland and Azerbaijan	
Sarabskaya Rana (Azerbaijan)	44
About the theatrical life of Baku in the beginning of the XX century	
Vezirova Gulara (Azerbaijan)	56
East or West? Ways of integration of East and West in Azerbaijani musical culture	
Bayramova Khumar (Azerbaijan)	67
Works for the choir of Uzeyir Hajibeyli	
Galimjanova Asia, Glaudinova Mehribanu, Goryachev Alexandr (Kazakhstan)	75
The reconstruction of dwelling of the epoch of bronze and early iron of the archeological complex Butactu-1	
Gasimov Kamran (Azerbaijan)	83
Traditions of postmodernism in Kazakhstan cinematography	
Kazimi Gulchin (Azerbaijan)	93
The role of national self-awareness and nformation exchange in the communication process	
Mahishov Sayavush (Azerbaijan)	101
Problems of protection of environment and natural heritage in cultural tourism	

СОДЕРЖАНИЕ

Кононенко Евгений (Россия)	3
Конкурсные проекты новой мечети Казани: диапазон поисков образа	
Зейналов Хазар (Азербайджан)	15
Скульпторы, работавшие в Баку в 20-х годах XX века	
Гулиев Рамиль (Азербайджан)	23
Тема Победы в творчестве азербайджанских художников, живущих за рубежом	
Агаев Эмиль (Азербайджан)	32
Триптих «Посвящение Агдаму» Арифа Гусейнова	
Саламзаде Эртегин, Абдуллаева Рена (Азербайджан)	39
Взаимосвязи искусства Польши и Азербайджана	
Сарабская Рена (Азербайджан)	47
Из истории театральной жизни Баку в начале XX века	
Везирова Гюляра (Азербайджан)	56
Восток или Запад? Пути интеграции Востока и Запада в азербайджанской музыкальной культуре	
Байрамова Хумар (Азербайджан)	67
Произведения для хора Узеира Гаджибейли	
Галимжанова Асия, Глаудинова Мехрибану, Горячев Александр (Казахстан)	75
Реконструкция жилища эпохи бронзы и раннего железа археологического комплекса Бутакты-1	
Гасымов Кямран (Азербайджан)	83
Традиции постмодернизма в казахстанском кинематографе	
Казыми Гюльчин (Азербайджан)	93
Роль национального самосознания и обмена информацией в процессе общения	
Магишов Сиявуш (Азербайджан)	101
Проблемы охраны окружающей среды и природного наследия в культурном туризме	

